

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**MODALITAȚI DE INCETARE A
MANDATULUI ALEȘILOR
LOCALI ÎN UNELE STATE
MEMBRE ALE UNIUNII
EUROPENE**

studiu documentar

iulie 2023

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru
Consilier- Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350,
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

În majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene preocuparea principală este legată de adaptarea funcției aleșilor locali la noile realități ale exercitării puterii locale, *statutul* acestora fiind adoptat în mod diferit, în raport cu realitățile socio-istorice și cu abordările politice ale acestor state. De asemenea, ***statutul aleșilor locali***¹ depinde și de competențele juridice acordate autorităților locale din țările europene.

Lucrarea de față² își propune tratarea succintă a *modalităților de încetare/pierdere a mandatului de către aleșii locali de la nivel* (regional/municipal/local, etc.) într-o serie de state membre ale Uniunii Europene (ex: ***Belgia, Bulgaria, Cehia, Danemarca, Estonia, Lituania, Luxemburg, Suedia, Țările de Jos***).

În general, colectivitățile locale sunt administrate, la fiecare nivel teritorial existent, de o adunare deliberativă compusă din aleși sau persoane numite de autoritățile guvernamentale și care au un mandat pe o perioadă determinată.

¹ https://www.ccre.org/docs/status_of_local_elected_rep_en.pdf

² La elaborarea acestei lucrări au fost consultate și următoarele studii cu caracter documentar elaborate în cadrul Direcției Studii și Documentare Legislativă (DSDL) :

- ***ORGANIZAREA ADMINISTRATIV - TERITORIALĂ, MODUL DE ORGANIZARE ȘI ATRIBUȚIILE COMUNITĂȚILOR ÎN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE***, DSDL, 2017,

Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislative

https://www.cdep.ro/intranet/docs_dip/12689_comunitati%20rurale.pdf

- ***REGLEMENTĂRI PRIVIND ALEGEREA REPREZENTANȚILOR ADMINISTRAȚIEI LOCALE ÎN STATE EUROPENE***, DSDL, 2018,

Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislative

<https://www.cdep.ro/infoparl/dip2015.studiu?par1=2018&par2=13015>

- ***ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SISTEMELOR ADMINISTRATIVE CENTRALE ȘI LOCALE ÎN STATE MEMBRE UE***, DSDL, 2019, Sinteza documentară poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă

https://www.cdep.ro/intranet/docs_dip/13167_sistemeadministrative.pdf

CUPRINS

INTRODUCERE	5
ASPECTE COMPARATIVE	7
BELGIA	7
BULGARIA	7
REPUBLICA CEHĂ	8
DANEMARCA	9
ESTONIA	9
LITUANIA	10
LUXEMBURG	10
SUEDIA	11
ȚĂRILE DE JOS	11
BIBLIOGRAFIE	14

INTRODUCERE

Statutul aleșilor locali s-a modificat în mod esențial în ultimii ani, datorită afirmării principiului autonomiei locale și creșterii rolului acestora în domenii de activitate din ce în ce mai diferite. În această perioadă, guvernarea locală a devenit un proces mai complex, datorită interdependenței resurselor financiare și mijloacelor de acțiune.

În condițiile descentralizării și europenizării politicilor publice, *aleșii locali* au aplicat o multitudine de reglementări naționale și europene, acest lucru sporind dificultatea aplicării de norme juridice în domenii noi, sensibile, cum ar fi securitatea mediului, dezvoltare economică sau transporturi. Exercitarea mandatului de ales local a implicat, așadar, un nivel ridicat de expertiză și de cunoaștere a acestor domenii. O exigență actuală a activității desfășurate la nivel local este creșterea nivelului de profesionalizare a aleșilor locali.

În majoritatea țărilor europene preocuparea principală este legată de adaptarea funcției aleșilor locali la noile realități ale exercitării puterii locale, statutul acestora fiind adoptat în mod variat în diferite state, în raport cu realitățile socio-istorice și cu abordările politice specifice.

Statutul aleșilor locali depinde de competențele juridice acordate autorităților locale din fiecare țară europeană. Astfel, **art.7.1** din *Carta europeană a autonomiei locale*³ stipulează principiile generale ale democrației reprezentative la nivel local și consacră *mandatul reprezentanților locali*: „Condițiile pentru alegerea în funcție a alesul local vor prevedea exercitarea liberă a funcțiilor lor.” Mai mult, **art.7.3** din aceeași Cartă adaugă: „Orice funcții și activități care sunt considerate incompatibile cu ocuparea unei funcții electiv locale se stabilesc prin statut sau principii juridice fundamentale.”

În general, colectivitățile locale sunt administrate, la fiecare nivel teritorial existent, de o adunare deliberativă compusă din aleși sau persoane numite de autoritățile guvernamentale.

Încetarea⁴ *mandatului aleșilor locali*⁵ prin **demisie** sau **demitere** înainte de termen este destul de răspândită. De asemenea, în majoritatea statelor UE, mandatul alesului local se încheie prin împlinirea termenului, deces, demisie ori prin condamnarea acestuia de către instanțele judecătorești. În **Danemarca**, **Finlanda** și **Luxemburg**, **demisia** reprezentanților locali este acceptată doar în anumite condiții și trebuie justificată⁶.

³ Article 7 of the European Charter of Local Self-Government -

<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=122>

⁴ <https://www.juridice.ro/524815/iccj-dezlegarea-unor-chestiuni-de-drept-incetarea-mandatului-alesului-local.html>

⁵ <https://lege5.ro/Gratuit/gm2dcnrygm3q/suspendarea-si-incetarea-mandatului-de-ales-local-codul-administrativ?dp=gi4tcojwhezdgqi>

⁶ https://www.ccre.org/docs/status_of_local_elected_rep_en.pdf

Există diferite moduri în care aleșii locali pot fi ținuti responsabili: direct față de electorat și/sau indirect în fața consiliului municipal/local și/sau față de o autoritate executivă regională sau națională.

Demiterea/Revocarea⁷ directă (*recall*) a aleșilor locali este relativ rară și apare doar în unele state federale și ia forma unui *referendum* inițiat de Consiliul municipal sau la inițiativa cetățenilor. Această formă de demitere este comună în țările UE în care primarul este ales în mod direct. Un aspect important de luat în considerare, atunci când este activată procedura de revocare, este distincția necesară între răspunderea juridică și *responsabilitatea politică* a alesului local.

Această distincție are o importanță deosebită în ceea ce privește securitatea juridică și din perspectiva apărării drepturilor fundamentale ale reprezentanților locali. Este demn de reținut că, de exemplu în cazul unui *conflict de interese, acțiuni ilegale sau penale, abuz în serviciu sau fapte de corupție ale aleșilor locali*, acestea reprezintă motive temeinice pentru retragerea sprijinului politic /demisia acestora. Astfel de probleme trebuie să fie în mod normal soluționate de instanțele judecătorești, conform legislației în vigoare, și nesupuse votului popular pentru luarea unei decizii politice.

În ceea ce privește administrația locală, există instrumente specifice pentru supravegherea administrativă de către autoritățile de nivel superior, a legalității acțiunilor aleșilor locali în sfera atribuțiilor ce le revin. Acestea pot include, de asemenea, conform standardelor europene prevăzute în Carta autonomiei locale, supravegherea cu privire la respectarea sarcinilor care sunt delegate autorităților locale și care pot duce în cazuri extreme la demiterea primarilor/viceprimarilor/consilierilor locali,etc.

De asemenea, **Consiliile municipale** pot iniția **demiterea** reprezentanților locali în unele state membre UE. *Răspunderea în fața Consiliului municipal este soluționată printr-un vot de încredere sau de neîncredere* acordat aleșilor locali.

Mai mult, *Guvernul regional* intervine în **demiterea** primarilor în state federale și în **Polonia** și **Republica Cehă**. În **Austria**, Guvernul intervine doar în cazul orașului Viena, care deține statutul de Länd dar și de municipiu. În **Belgia**, Guvernul regional intervine pentru **demitere** atunci când s-au deschis proceduri disciplinare împotriva primarilor/ consilierilor municipali/ locali în cazuri de încălcare a legilor sau abateri grave.

În alte state UE, precum **Danemarca**, **Luxemburg**, **Polonia** guvernul național intervine pentru **demiterea** unui primar sau consilier municipal.

În **Romania**, **art.160**⁸ din **Codul Administrativ** prevede **cazurile de încetare a mandatului primarilor și reprezentanților locali** respectiv: (a) demisie; b) constatarea, în condițiile legii, a unei stări de incompatibilitate; c) schimbarea domiciliului într-o altă unitate administrativ-teritorială; d) condamnarea prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă⁹.

⁷ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2019\)011rev-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2019)011rev-e)

⁸ <https://lege5.ro/Gratuit/gm2dcnrygm3q/suspendarea-si-incetarea-mandatului-primarului-codul-administrativ?dp=gi4tcojwha4tomy>

⁹ Decizia CCR nr. 536/2016 care a fost publicată în Monitorul Oficial Nr. 730 din 21 septembrie 2016 - <https://www.cdep.ro/intranet/mof/partea1/2016/0730.pdf> (Jurisprudență)

De asemenea, la **art.161 -162** din același Cod se preved și alte modalități de pierdere a mandatului, și anume: *demisia ori încetarea mandatului în urma referendumului*.¹⁰

În cele ce urmează, vom prezenta sintetic *aspecte comparative referitoare la modalitățile de încetare* (ex: prin demisie/ demitere/ excludere, etc) *înainte de termen* a mandatelor pentru aleși locali într-o serie de state membre ale Uniunii Europene.

ASPECTE COMPARATIVE

BELGIA

Nu există alegeri pentru funcția de *primar* în Belgia¹¹. În ceea ce privește alegerile locale, *Consiliul Municipal* este organul reprezentativ al municipalității, alcătuit din membri aleși în mod direct, iar numărul acestora depinde de numărul de locuitori din fiecare municipiu. Potrivit *Legii privind municipalitățile*, consilierii municipali/locali sunt aleși pentru un mandat de 6 ani¹².

Primarul este numit de guvernul regiunii. Încetarea mandatului primarilor poate fi realizată prin demisie/ revocare din funcție. De regulă, primarul este deja membru al Consiliului municipal care figurează pe o listă semnată de majoritatea membrilor Consiliului. Cu toate acestea, guvernul regiunii are dreptul de a numi primar o persoană care nu este membru al Consiliului municipal. Dar va exercita acest drept numai în circumstanțe excepționale.

BULGARIA

Legea privind Administrația Locală prevede la **Capitolul 1, art 2, alin. 3** faptul că primarii și consiliile municipale vor fi aleși la nivel de municipiu, iar primarii de sector se aleg la nivelul sectoarelor din orașul Sofia și, de asemenea, în fiecare oraș împărțit pe sectoare. **Art.4** din aceeași lege menționează că în situația constituirii unei noi municipalități, alegerile pentru un Consiliu municipal și primarul municipiului se vor

¹⁰ Art. 161. – Demisia Primarul poate demisiona, anunțând în scris consiliul local și prefectul. La prima ședință a consiliului, demisia se consemnează în procesul-verbal și devin aplicabile dispozițiile art.160 alin.(2), (7) și (8).

Art. 162. – Încetarea mandatului în urma referendumului

(1) Mandatul primarului încetează ca urmare a rezultatului unui referendum local având ca obiect demiterea acestuia, conform procedurii prevăzute la art.145 care se aplică în mod corespunzător.

¹¹ <https://rm.coe.int/1680747fc5>

¹² **Municipalities Act – Royal Co-ordinating Decree of 24 June 1988** ratified by the Act of 26 May 1989 and Act of 22 December 1986 on intermunicipal associations.

desfășura în termen de 3 luni de la data promulgării Decretului Președintelui Republicii privind crearea noului municipiu. În termen de 7 zile de la pronunțarea hotărârii prevăzute la alin.(1), guvernatorul regional desemnează un primar al municipiului, a cărui competență se întrerupe prin alegerea unui nou primar. ***Încetarea mandatului primarilor poate fi realizată prin demisie/ revocare din funcție.***

Cu privire la înscrierea candidaților, **art. 416 alin. (1)** din legea menționată impune diferite cerințe pentru numirea și înregistrarea candidaților independenți la nivel municipal, pe baza numărului de locuitori din municipiul respectiv. Pentru municipalitățile cu până la 10.000 de locuitori, dreptul de a numi și de a înregistra un candidat independent pe poziția de consilier municipal sau primar necesită nu mai puțin de 100 de semnături ale alegătorilor din municipalitățile avute în vedere.

REPUBLICA CEHĂ

În Republica Cehă, membrii consiliilor municipale sunt aleși direct folosind un sistem electoral proporțional. Fiecare cetățean al Republicii Cehe de peste 18 ani are dreptul de a vota și de a candida pentru Consiliul municipal. Acest Consiliu este ales pentru o perioadă de 4 ani¹³. Fiecare consiliu municipal stabilește numărul exact al consilierilor săi. Cetățenii statelor membre ale UE, care au dreptul de vot în alegerile municipale și care sunt aleși în consiliul municipal, pot fi aleși primari.

Cetățenii cehi care ar dori să candideze în alegerile locale și care nu au niciun fel de apartenență la unul dintre partidele politice existente pot pur și simplu să formeze o formațiune politică pentru a intra în alegerile locale.

Conform art.103-108 din Legea nr.128/2000 privind municipalitățile, cu modificările ulterioare, *primarii sunt aleși indirect de către consilierii municipali/locali aleși direct de populație*. Numărul de consilieri din fiecare municipalitate este proporțional cu populația respectivă. ***Încetarea mandatului primarilor poate fi realizată prin demisie/ revocare din funcție.*** Dacă primarul este revocat din funcție sau dacă a demisionat, și dacă nu a fost ales un nou primar, atribuțiile acestuia vor fi exercitate până la alegerea noului primar de către viceprimar, desemnat de consiliul municipal (art.104 alin.(1). Dacă consiliul municipal nu a numit un adjunct al primarului, sau dacă acest viceprimar a fost revocat din funcție, sau dacă a demisionat împreună cu primarul, Consiliul municipal va desemna un membru al consiliului pentru a exercita atribuțiile de primar pe o durată determinată.

¹³ <https://www.mvcr.cz/mvcren/file/act-on-regions-2000-pdf.aspx>

DANEMARCA

Alegerea membrilor consiliilor locale și regionale are loc la fiecare 4 ani, în conformitate cu [Legea privind alegerile locale și regionale](#) (*consolidated Act No.363 of 2 April 2014*). Orice persoană care a împlinit vârsta de 18 ani și este rezidentă în zona autorității locale este eligibilă să voteze în alegerile pentru consiliile locale și regionale. Cu toate acestea, persoanele care nu sunt resortisante ale Danemarcei, ale unui alt stat membru al UE, ale Islandei sau ale Norvegiei pot vota numai dacă au locuit în Regat timp de 3 ani înainte de alegeri.

Persoanele eligibile să voteze în alegerile pentru consiliile locale și regionale, sunt eligibile de asemenea să candideze în aceste consilii dacă nu au fost condamnate pentru o acțiune care, în opinia publică, le-ar face nedemne să devină membre ale instituțiilor sau consilii locale și regionale. *Primarii municipali și regionali sunt aleși în mod indirect de către și dintre membrii consiliilor respective.*

*Partidele politice și independenții se alătură alianțelor electorale, iar cel mai mare grup politic numește primarul. În afară de faptul că este șef al consiliului municipal, primarul este și șeful administrației municipale¹⁴. Primarul nu poate fi **demis** prin vot de către o majoritate a consiliului local. Numai în cazul în care acesta comite o infracțiune și este condamnat pentru aceasta, el poate fi **destituit/revocat** din funcție. În ultimele 2 decenii, doar 2 primari au primit sentințe de condamnare pentru încălcarea legilor și foarte puțini consilieri municipali /locali au comis fapte ori redactat acte contrare prevederilor legale în timpul exercitării mandatului lor.*

ESTONIA

*Primarii orașelor estoniene nu sunt aleși în mod direct. Potrivit [Legii privind organizarea guvernării locale](#), primarii sunt aleși de consiliul local care este ales în mod direct, pentru un mandat de 4 ani, prin vot secret, proporțional și liber. **Art.22** din aceeași lege menționează competențele Consiliului local iar la alin.15 se prevede modalitatea de alegere a municipalității rurale ori a primarului orașului.*

*Exprimarea votului de neîncredere de către Consiliul municipal/local duce la **demiterea** unui primar sau unui reprezentant local din funcțiile și îndatoririle cu care a fost investit¹⁵. În cazul exprimării unui vot de neîncredere în municipalitatea rurală sau pentru primăria orașului, Consiliul va alege un nou primar în aceeași ședință a consiliului sau numește unul dintre consilierii municipali/locali pentru a acționa ca înlocuitor al*

¹⁴ <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=136-Czech-FRACIT.pdf>

¹⁵ Articles 32 and 46 of the Local Government Organization Act (English version is available <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/509012014003/consolide>).

conducătorului municipiului sau al primarului orașului, până la alegerea unei noi municipalități rurale sau a unui primar al orașului.

LITUANIA

În Lituania, *nu există alegeri directe pentru primari*. Aceștia sunt aleși de Consiliile municipale din rândul membrilor lor, conform **art.119** din [Constituție](#) și [Legii privind administrația locală](#). Unitățile administrative prevăzute de lege pe teritoriul statului au dreptul la guvernare locală. Acest drept va fi pus în aplicare prin intermediul consiliilor municipale/locale (**art.11** din Legea administrației locale). *Încetarea mandatului primarilor poate fi realizată prin demisie/ revocare din funcție* de către Consiliile municipale/locale (**art.16 alin.2** din legea sus-menționată).

Art.67 alin.12 din Constituție prevede că Seimas-ul (Parlamentul) va dispune convocarea alegerilor pentru consiliile municipale și va înființa diviziunile administrative ale Republicii. Cetățenii lituanieni și alți rezidenți permanenți ai unei unități administrative sunt aleși în conformitate cu Legea consiliilor guvernamentale locale pentru un mandat de 4 ani pe baza votului universal, egal și direct prin vot secret de către cetățenii lituanieni și alți rezidenți ai unității administrative respective.

LUXEMBURG

Alegerile locale/comunale (inclusiv alegerea primarului - *bourgmestre*)¹⁶ se bazează fie pe sistemul de vot relativ majoritar, fie pe modul de reprezentare proporțională, în conformitate cu [Legea privind alegerile locale](#), cu modificările ulterioare. Participarea la vot este obligatorie. Toți alegătorii din cadrul municipalităților contribuie la alegerea membrilor Consiliului Comunal¹⁷.

Numărul membrilor consiliilor comunale variază în funcție de populație și este întotdeauna impar. *Primarii sunt numiți* din rândul consilierilor comunali cu votul majorității noilor aleși în Consiliile Comunale¹⁸. *Încetarea mandatului acestora poate avea loc prin demisie sau revocare din funcție*.

¹⁶ <https://rm.coe.int/1680747f16>

¹⁷ <https://www.vdl.lu/en/city/political-life/municipal-council>

¹⁸ <https://elections.public.lu/en/systeme-electoral/communales-mode-emploi/principes.html>

SUEDIA

Legea privind administrația locală¹⁹ prevede organizarea administrației locale, precum și procedura de alegere a Adunărilor municipale²⁰. Municipalitățile din Suedia sunt entități ale administrației locale, și conform **art.7** din legea menționată puterea de decizie în cadrul acestor autorități locale este exercitată prin Adunările Municipale²¹. Ramurile executive ale autorităților locale din Suedia sunt *comitetele executive* ale municipiului. Comitetele executive sunt numite de adunările municipale.

Mandatul de comisar municipal este dat președintelui comitetului executiv, vicepreședinților și, uneori, șefilor subcomitetelor executive și consiliilor. Primarul titular (*borgmästare*) nu mai este folosit oficial în municipalitățile suedeze. Cu toate acestea, comisarul municipal este primarul oficial atunci când se face referire la președintele comitetului executiv. Comisarul municipal este ales de adunarea municipală.

Adunarea reflectă participarea la alegeri, care înseamnă, în mod obișnuit, că alesul comisarului municipal este reprezentantul partidului cu cel mai mare număr de voturi obținute. Adunarea municipală este aleasă în conformitate cu principiul reprezentării proporționale a listelor de partide la alegerile municipale, organizate la fiecare 4 ani, împreună cu alegerile generale naționale. Nu există obligativitate de participare la vot în legislația suedeză. Alegătorii votează pentru partide și pot, în același timp, să voteze pentru una dintre persoanele (candidații) înscrise pe buletinul de vot.

În Suedia, un membru al Adunării municipale poate fi **revocat/demis** din funcție dacă el sau ea fost găsită vinovat/ă printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru infracțiuni pedepsite cu închisoare de 2 ani sau mai mult²². Astfel, în aceste situații, intervine răspunderea penală a reprezentanților locali care, dacă este cazul, duce la asumarea răspunderii politice și la **demisia** acestora din funcție.

ȚĂRILE DE JOS

*Primarii sunt numiți de monarh, în urma desemnării de către Ministrul de Interne (BZK)*²³, pe baza unei recomandări a Consiliului municipal. Primarii sunt numiți pentru un mandat de 6 ani, dar nu există o limită a numărului de mandate²⁴.

¹⁹ Legea privind administrația locală (1991: 900) -

<https://www.government.se/contentassets/9577b5121e2f4984ac65ef97ee79f012/the-swedish-local-government-act>

²⁰ http://www.erdda.se/datafiles/nordic/elref/1997/Elections_Act_1997.pdf

²¹ <http://www.parliament.am/library/sahmanadrutyunner/Sweden.pdf>

²² <https://rm.coe.int/16806f93c8>

²³ <https://www.government.nl/ministries/ministry-of-the-interior-and-kingdom-relations>

²⁴ <https://www.government.nl/topics/municipalities/mayors/selection-appointment-dismissal-and-resignation>

Procedura de numire²⁵ este stabilită în [Constituție](#)²⁶ și în [Legea municipalităților](#). Fiecare municipalitate este condusă de către un primar sau un primar interimar dacă postul este vacant²⁷.

Selectarea și numirea unui primar durează aproximativ 4 luni. Procedura este următoarea:

1. Comisarul Regelui se consultă cu liderii grupurilor politice din Consiliul municipal²⁸ ;

2. Consiliul întocmește un profil pentru noul primar ;

3. Consiliul discută profilul cu Comisarul Regelui ;

4. Ministrul de Interne deschide procedura de selecție a candidaților ;

5. Solicitanții își depun candidaturile;

6. Comisarul Regelui întocmește o listă scurtă de candidați ;

7. Comisarul Regelui se întâlnește cu un comitet al Consiliului municipal care va analiza candidații ;

8. Consiliul municipal²⁹ recomandă candidați ;

9. Candidatul preferat se întâlnește cu Ministrul de Interne și este apoi numit de Rege ;

10. Primarul numit al municipiului depune un jurământul în fața Comisarul Regelui.

Municipalitățile încearcă să găsească primarul care se potrivește cel mai bine nevoilor lor³⁰. Primarii trebuie să aibă experiență în diferite domenii de activitate. Ei au nevoie de multe calități (competențe administrative) iar majoritatea primarilor sunt membri ai unui partid politic, dar aceasta nu este o cerință obligatorie. [Ghidul](#) pentru procesul de numire a primarului oferă informații municipalităților³¹ pentru a-și găsi primarul ideal. De asemenea, el oferă sfaturi practice pentru fiecare fază a procesului de numire și se adresează celor implicați în proces.

²⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-339953.pdf>

²⁶ <http://dutchcivillaw.com/legislation/constitution077.htm>

²⁷ <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/classificaties/overig/gemeentelijke-indelingen-per-jaar/indeling-per-jaar/gemeentelijke-indeling-op-1-januari-2022>

²⁸ [https://www.wikiwand.com/en/Municipal_council_\(Netherlands\)#introduction](https://www.wikiwand.com/en/Municipal_council_(Netherlands)#introduction)

²⁹ <https://rm.coe.int/168071a7f4>

³⁰ https://www.vng-international.nl/wp-content/uploads/2015/06/Local_Government_in_the_Netherlands.pdf

³¹ <https://www.sng-wofi.org/country-profiles/netherlands.html>

Procedura de renumire în funcție pentru primari este următoarea :

1. Cu 8 luni înainte de încheierea mandatului primarului, acesta se întâlnește cu Comisarul Regelui;
2. Consiliul municipal instituie o comisie de evaluare. Comisia de evaluare se întâlnește cu primarul și redactează un raport;
3. Consiliul municipal discută cu primarul raportul comisiei de evaluare;
4. Consiliul trimite o recomandare Comisarului regelui;
5. Comisarul Regelui consiliază ministrul de Interne cu privire la recomandare ;
6. Ministrul ia o decizie și, dacă este pozitivă, îl recomandă Regelui pe primar pentru reînnoire.

Demisia și demiterea/revocarea din funcție ³²a primarilor

Numai monarhul și miniștrii pot demite un primar. Primarii pot demisiona din funcție. Foștii primari beneficiază de o indemnizație în temeiul Legii privind pensiile generale (pentru deținătorii de funcții politice), indiferent de motivul părăsirii funcției. Odată ce un primar împlinește 70 de ani, mandatul lui se încheie automat.

Demisie

Primarii pot demisiona cerând Coroanei să-i elibereze din funcție. În cazul în care un primar nu este renumit, se consideră că a demisionat. De asemenea, primarii pot demisiona dacă doresc să se pensioneze anticipat.

Demitere

Coroana (monarhul) poate demite primarii. Acest lucru se poate datora fuziunii între municipalități sau în urma unui conflict în relațiile cu Consiliul municipal. *Legea municipalităților*³³ și Decretul privind statutul juridic al primarilor prevăd procedura de urmat în cazul revocării acestora din funcție.

³²<https://www.government.nl/topics/municipalities/mayors/selection-appointment-dismissal-and-resignation>

³³<https://www.government.nl/binaries/government/documenten/regulations/2014/09/25/municipalities-act/gemeentewet.pdf>

BIBLIOGRAFIE

Resurse Internet :

<https://www.coe.int/en/web/congress/european-charter-of-local-self-government>

<https://rm.coe.int/168071b3a8>

<https://rm.coe.int/a5-monitoring-of-the-application-of-the-european-charter-of-local-self/168098aadb>

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2019\)011rev-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2019)011rev-e)

https://www.ccre.org/docs/status_of_local_elected_rep_en.pdf

<https://lege5.ro/Gratuit/gm2dcnrygm3q/suspendarea-si-incetarea-mandatului-primarului-codul-administrativ?dp=qi4tcojwha4tomy>

<https://www.cik.bg/en/laws> - Bulgaria

https://www.cik.bg/upload/77602/ELECTION_CODE.pdf

<https://www.mvcr.cz/odk2/soubor/act-no-128-2000-coll-on-municipalities-establishment-of-municipalities.aspx> - Cehia

<http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=136-Czech-FRACIT.pdf> – Danemarca

<https://elections.oim.dk/media/10566/local-and-regional-government-elections-act.pdf>

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/509012014003/consolide> - Estonia

https://www.constituteproject.org/constitution/Lithuania_2006.pdf?lang=en-Lituania

<http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/tc/2011/02/17/n2/jo> - Luxemburg

<http://www.parliament.am/library/sahmanadrutyunner/Sweden.pdf> - Suedia

<https://www.government.se/contentassets/9577b5121e2f4984ac65ef97ee79f012/the-swedish-local-government-act>

<https://www.government.nl/topics/municipalities/mayors/selection-appointment-dismissal-and-resignation> - Țările de Jos

<https://www.government.nl/documents/regulations/2014/09/25/municipalities-act>

https://www.vng-international.nl/wp-content/uploads/2015/06/Local_Government_in_the_Netherlands.pdf